

Sokółka 20.03.2024 r.

HK.045.6.2024

Ocena obszarowa jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie gminy Dąbrowa Białostocka w roku 2023

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 338 z późn. zm.), art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2023 r. poz. 537 z późn. zm.), § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokółce dokonał oceny obszarowej jakości wody w gminie Dąbrowa Białostocka za rok 2023.

1. Liczba ludności w gminie (wg GUS na dzień 31.12.2022 r.) - 10226 osób.
2. Liczba ludności, której udostępniono techniczną możliwość korzystania z wody wodociągowej (dane szacunkowe) – 10196 osób.
3. Producenci wody:
  - Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Dąbrowie Białostockiej, ul. Gen. Sulika 1, 16-200 Dąbrowa Białostocka (wodociąg Dąbrowa Białostocka);
  - Wodociągi Podlaskie Sp. z o.o. ul. Elewatorska 31, 15-620 Białystok (wodociągi: Nierośno, Jałówka, Stock, Zwierzyniec Wielki);
  - SPZOZ Dąbrowa Białostocka ul. M.C. Skłodowskiej 15;
4. Uzdatnianie wody – eliminacja żelaza i manganu z wody przed podaniem jej do sieci odbywa się poprzez jej napowietrzanie i filtrację (dotyczy to wszystkich wodociągów na terenie gminy).
5. Nie stosuje się stałej dezynfekcji chemicznej wody. Dezynfekcja podchlorynem sodu jest technicznie możliwa w każdym z wodociągów w przypadku przekroczenia w wodzie parametrów bakteriologicznych.
6. Lista wodociągów na terenie gminy:

Nazwa wodociągu	Produk- cja wody w m ³ /dobę	Liczba ludności	Miejscowości objęte zaopatrzeniem w wodę	Liczba i zakres badań monitoringo- wych wody
Dąbrowa Białostocka	466	5932	miasto Dąbrowa Białostocka, wsie: Grabowo, Kamienna Stara, Kamienna Nowa, Kirejewszczyzna, Miedzianowo, Nowa Wieś, Osmołowszczyzna, Wesołowo	11 - MA* 2 - MB**
Nierośno	122	880	Nierośno, Brzozowo, Brzozowo-Kolonia, Krugło, Łozowo, Mościcha	7- MA* 1- MB**
Zwierzyniec Wielki	154	622	Zwierzyniec Wielki, Zwierzyniec Mały, Kuderewszczyzna, Małowista, Sadek, Trzyrzeczki, Hamulka	7- MA* 1 - MB**
Jałówka	152	1168	Jałówka, Bagny, Lewki, Olsza, Pięciowlóki, Suchodolina, Wiązówka, Wroczyńszczyzna, Sławno, Podbagny, Sadowo, Nowinka, Reszkowce	6- MA* 1 - MB**

Stock	167	1594	Grodziszczany, Grzebień, Harasimowicze, Jacznó, Kropiwno, Ostrowie, Różanystok, Stock, Szuszałewo	6- MA* 2 - MB**
Indywidualne urządzenie wodociągowe SPZOZ w Dąbrowie Białostockiej	8		Pracownicy i pacjenci szpitala	3 – MA* 1 - MB**

Zakres badań zgodnie z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294):

MA* (monitoring parametrów grupy A) - Escherichia coli, bakterie grupy coli, og. liczba mikroorganizmów w 22°C, barwa, mętność, smak, zapach, stężenie jonów wodoru (pH), przewodność elektryczna.

MB* (monitoring parametrów grupy B) - parametry mikrobiologiczne - E. coli, bakterie gr. coli, ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C, Enterokoki;
parametry chemiczne, fizykochemiczne i organoleptyczne - barwa, mętność, smak, zapach, stężenie jonów wodoru (pH), przewodność elektryczna, azotyny, akryloamid, antymon, arsen, azotany, benzen, benzo(a)piren, bor, chlorek winylu, chrom, cyjanki, 1,2 – dichloroetan, epichlorohydryna, fluorki, kadm, miedź, nikiel, ołów, pestycydy, Σpestycydów, rtęć, selen, Σtrichloroetenu i tetrachloroetenu, Σwwa, glin, jon amonu, chlorki, mangan, siarczany, sól, utlenialność z KMnO₄, żelazo, magnez, twardość.

W ciągu 2023 roku z systemów wodociągowych, działających na terenie gminy, pobrano łącznie w ramach nadzoru sanitarnego (PPIS w Sokółce) oraz w ramach kontroli wewnętrznej przez zarządców 48 planowych prób wody w tym 8 w zakresie parametrów grupy B.

W roku 2023 przekroczenia parametrów fizykochemicznych stwierdzono w następujących wodociągach:

- **Dąbrowa Białostocka** – punkt poboru próbki – Dąbrowa Bł. ul. Kołłątaja – mieszkanie prywatne
  - mętność 3,3 NTU
 Czas przekroczenia mętności wynosił 27 dni.
- **Nierośno** – punkt poboru próbki – stacja hydroforowa
  - mangan – 131 µg/l
 Czas przekroczenia manganu wynosił 34 dni.
- **Zwierzyńiec Wielki** – punkt poboru próbki – stacja hydroforowa
  - mętność – 3,4 NTU
 Czas przekroczenia mętności wynosił 35 dni.
  - mangan – 70 µg/l
 Czas przekroczenia manganu wynosił 21 dni.
- **Jałówka** – punkt poboru próbki – stacja hydroforowa
  - mangan – 65 µg/l
- **SPZOZ w Dąbrowie Białostockiej**
  - ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C – powyżej 3000 jtk/1 ml wody.
 Czas przekroczenia ogólnej liczby mikroorganizmów wynosił 11 dni.
  - azotany - powyżej 60 mg/l,
  - żelazo – 204 µg/l
 Czas przekroczenia azotanów wynosił 20 dni.
  - mętność – 3,5 NTU
 Czas przekroczenia azotanów wynosił 8 dni.

W załączniku nr 1 część C tabela 1 rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi:

- wartość parametryczną manganu określono na 50 µg/l,

- wartość parametryczną azotanów na 50 mg/l,
- zalecany poziom mętności na 1 NTU,
- zalecaną ogólną liczbą mikroorganizmów w kranie u konsumenta na 200 jtk/1 ml,

Stwierdzone wzrosty mętności, manganu lub żelaza w wodzie mogły być spowodowane zakłóceniami w procesie uzdatniania, czy też uwalnianiem się osadów z przewodów wodociągowych w związku ze zmianami ciśnienia i przepływu w instalacji nie stwarzały zagrożenia dla zdrowia człowieka.

Skutkiem zdrowotnym ponadnormatywnego poziomu azotanów w wodzie jest ryzyko wystąpienia methemoglobinemii u niemowląt i dzieci do lat 3. Krótkotrwały okres podwyższonego stężenia tego parametru miał miejsce w wodociągu lokalnym szpitala SP ZOZ w Dąbrowie Białostockiej, gdzie nie ma oddziałów położniczych, dziecięcych i noworodkowych.

W próbkach pobranych w ramach kontroli wewnętrznej, w których stwierdzano niewielkie przekroczenia zalecanego poziomu mętności, manganu, żelaza lub azotanów a zarządcy niezwłocznie przystępowali do działań naprawczych nie wszczynano postępowań administracyjnych.

Bakterie oznaczane w temperaturze 22°C to zazwyczaj naturalne organizmy występujące w wodach czy glebie. Przyjmuje się, że jeśli występują licznie wówczas są wskaźnikiem zanieczyszczenia organicznego. Bakterie te rozwijają się głównie na filtrach tworząc tzw. błonę biologiczną. Jeśli przedostaną się przez filtry wówczas mogą rozwijać się tam, gdzie mają pożywkę – czyli na sieci wodociągowej czy w zbiornikach wody czystej. Dla ludzi drobnoustroje te nie stanowią poważnego zagrożenia, gdyż nie przeżyją w ludzkim ciele, z uwagi na wyższą temperaturę ciała.

PPIS prowadził jedno postępowanie administracyjne w związku z wystąpieniem wysokiego wzrostu mikroorganizmów w 22 °C w wodociągu SPZOZ w Dąbrowie Białostockiej. PPIS wydał decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia (wodę przeznaczoną do spożycia, kąpieli noworodków, mycia zębów, mycia owoców i warzyw spożywanych na surowo oraz mycia naczyń należy gotować przez minimum 2 minuty, a następnie bez gwałtownego schładzania pozostawić do ostudzenia).

Jakość wody w wodociągu Stock odpowiadała wymogom stawianym wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W roku 2023 na omawianym obszarze nie zgłaszano reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody.

Z up. Państwowego Powiatowego

Inspektora Sanitarnego w Sokółce

Przemysław Komarzewski

/dokument podpisany elektronicznie/